

Erityisasiantuntija
Nicoleta Kaitazis

VALTIONEUVOSTON ASETUS BIOPOLTTOAINEISTA, BIONESTEISTÄ JA BIOMASSAPOLTTOAINEISTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Pääasiallinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtioneuvoston asetusta biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista. Euroopan komission Suomelle osoittaman perustellun lausunnon johdosta asetukseen ehdotetaan lisättäväksi säännös raaka-aineen prosessoinnin seurauksena syntyneiden tuotosten kestävyysominaisuuksien ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämismomenteiksi mukauttamisesta. Lisäksi asetuksessa tarkennettaisiin kestävyystodistuksen sisältövaatimuksia.

Asetus ehdotetaan annettavaksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013) 12 ja 23 §:n nojalla.

Ehdotettu asetusta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetuksessa biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista (6/2021, jäljempänä *kestävyysasetus*) säädetään biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013, jäljempänä *kestävyyslaki*) menettelyihin ja vaatimuksiin liittyvistä tarkemmista säännöksistä, kuten laitoksen kokonaislämpötehon määrittämisestä, kestävyystodistuksen sisällöstä ja kestävyyskriteeriselvityksen yhteydessä ilmoitettavista tiedoista. Kestävyyslaissa säädetään biopolttoaineille, bionesteille ja biomassapolttoaineille asetettavista vaatimuksista ja vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta.

Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annettu direktiivi (EU) 2018/2001, jäljempänä *RED II -direktiivi*, astui voimaan 24 päivänä joulukuuta 2018. Jäsenvaltioiden oli saatettava RED II -direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30.6.2021 (RED II -direktiivi 36 artikla). Biopolttoaineita, bionesteistä ja biomassapolttoaineista koskevat kestävyyskriteerit on pääosin pantu täytäntöön kestävyyslailla.

Suomi on 19.4.2023 vastaanottanut komission perustellun lausunnon, jolla komissio on jatkanut Suomea vastaan aiemmin aloittamaansa rikkomusmenettelyä, joka koskee RED II -direktiivin täytäntöönpanoa. Komissio katsoi perustellussa launnossaan, että Suomi ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä noudattaakseen RED II -direktiiviä, eikä se ole ilmoittanut tällaisista toimenpiteistä komissiolle. Perusteltu lausunto koski muun ohella 30 artiklan 2 kohtaa. Kohta on alun perin pantu täytäntöön kestävyyslain perusteluilla. Komission näkemyksen mukaan kestävyyslain perustelut eivät ole luonteeltaan sitovia, minkä vuoksi se katsoi, että kohtaa ei ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Perustellun lausunnon johdosta kestävyysasetusta on tarpeen muuttaa vastaamaan tarkemmin RED II -direktiivin säännöksiä. Suomi totesi vastauksessaan perusteltuun lausuntoon, että sen on tarkoitus täytäntöönpanna puuttuvat kohdat vuoden 2023 loppuun mennessä.

Kestävyyslaki sisältää useita asetuksenantovaltuuksia. Kestävyyslain 12 §:n 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmässä noudatettavista menettelyistä ja ainetaseesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus sisältyy myös lain 23 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan tarkempia säännöksiä kestävyystodistuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

2. Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Asetuksen valmisteluasiakirjat ovat valtioneuvoston hankeikkunan julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnukselle TEM099:00/2023.

3. Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Valtioneuvoston asetus biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista (6/2021) tuli voimaan 14.1.2021. Asetusta on tarpeen muuttaa RED II -direktiivin 30 artiklan 2 kohdan osalta täytäntöönpanemiseksi.

RED II -direktiivin 30 artiklan sääntelee raaka-aineiden alkuperää koskevien kriteerien ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevien kriteerien noudattamisen todentamista. Mainitun artiklan 2 kohdassa tarkennetaan, miten kestävyysominaisuuksia ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisominaisuuksia koskevia tietoja on mukautettava, jos raaka-aine-erä prosessoidaan. Säännös on kansallisesti selostettu hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta (HE 70/2020 vp, s. 40).

Asetuksessa säädettäisiin kestävyyskriteereitä koskevien ominaisuuksien mukauttamisesta silloin kun raaka-aine-erää prosessoidaan. Lisäksi asetuksen kestävyystodistuksen sisältövaatimuksia muutettaisiin huomioimaan myös sellaisia toiminnanharjoittajia, joiden ei kestävyyslain mukaan tarvitse osoittaa raaka-aineen alkuperää koskevan kriteerin täyttymistä tai maatalousmaasta peräisin oleville jätteille ja tähteille säädetyt kriteerin täyttymistä.

4. Pääasialliset vaikutukset

Muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Muutoksessa on kyse ennen kaikkea RED II -direktiivin täsmällisemmästä kansallisesta täytäntöönpanosta, millä ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia toiminnanharjoittajien olemassa oleviin kestävyysjärjestelmiin tai Energiaviraston menettelyihin. Kestävyyskriteeriominaisuuksien mukauttaminen prosessoinnin tuotosten määrään perusteella sovelletaan käytännössä jo nykyisin.

5. Lausuntopalaute

Asetusehdotus ja siihen liittyvä muistio ovat olleet lausunnolla 26.10–7.12.2023 verkkopalvelussa www.lausuntopalvelu.fi.

Lausuntopyyntö lähetettiin seuraaville tahoille: maa- ja metsätalousministeriö, oikeusministeriö, ympäristöministeriö, Energiavirasto, Bioenergia ry, Energiateollisuus ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry ja Suomen luonnonsuojeluliitto.

Lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ovat tutustuttavissa lausuntopalvelu.fi -sivustolla tai valtioneuvoston hankeikkunan julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella TEM099:00/2023.

Lausuntoja saatiin yhteensä [] kappaletta. Lausunnon antoivat ---]

6. Säännökohtaiset perustelut

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun asetuksen muuttamisesta seuraavasti:

4 §. Kestävyystodistusten sisältö. Pykälän 7 kohtaa tarkennettaisiin siten, että kestävyystodistukseen ei olisi tarpeen sisällyttää tietoja raaka-aineen alkuperästä säädettyjen kestävyyskriteerien täyttymisestä tai tietoja maatalousmaan jätteistä ja tähteistä säädetyn kestävyyskriteerin täyttymisestä, jos edellä tarkoitettuja kestävyyskriteereitä ei sovelleta kyseessä olevaan polttoaine-erään tai raaka-aineeseen. Kohdassa ennakoitaan vireillä olevaa kestävyyslain muutosta (hallituksen esitys eduskunnalle biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta HE 72/2023 vp), jossa eräiden toiminnanharjoittajien, joiden kaasumaisia biomassapolttoaineita käyttävien laitosten kokonaislämpöteho on alle 2 MW, osoitettavia kestävyyskriteereitä on rajattu. Kestävyyslain muutos olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024.

6 §. Ainetase. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, joka sisältäisi kestävyysominaisuuksien ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisominaisuuksien mukauttamista koskevia säännöksiä. Momentti perustuisi RED II -direktiivin 30 artiklan 2 kohtaan, mutta siitä poistettaisiin maininta kierrätetyistä hiilipitoisista polttoaineista. RED II -direktiivin liikennettä koskevien laskentasääntöjen mukaan kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet voidaan huomioida jäsenvaltion päätöksellä liikenteen uusiutuvan energian tavoitteiden saavuttamisessa. Kansallisesti on kuitenkin päätetty olla sisällyttämättä kierrätettyjä hiilipitoisia polttoaineita uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) mukaiseen jakeluvaihtoehtoon. Tämän vuoksi kierrätetyt hiilipitoiset polttoaineet voidaan jättää pois.

Jos erä prosessoidaan, erän kestävyysominaisuuksia ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisominaisuuksia koskevat tiedot on mukautettava ja liitettävä tuotokseen. Erän mukauttaminen prosessointiin soveltuvalla muutokertoimella on edellytys kestävyystietojen eheyden varmistamiseksi. Muutokerroin kuvaa tietyn materiaalin määrän muutosta, joka tapahtuu prosessoinnin seurauksena. Muutokerroin olisi laskettava aina laitos- ja tuotekohtaisesti. Kestävyysominaisuuksilla ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisominaisuuksilla tarkoitetaan raaka-aineen tai polttoaineen erää kuvaavien tietojen kokonaisuutta, jota edellytetään sen osoittamiseksi, että erä täyttää biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita koskevat kestävyyskriteerit ja kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä koskevat kriteerit tai muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin liikenteen polttoaineisiin sovellettavat kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevat vaatimukset.

7. Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan päivänä kuuta 20 .